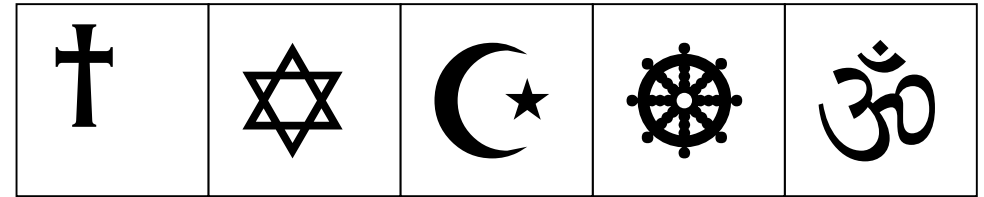


Tværkulturelt Center udgiver hvert år en fest- og helligdagskalender med forskellige religioners mærkedage, der fejres af herboende danskere og nydanskere. Dette hæfte indeholder en kort definition af de forskellige fester nævnt i kalenderen.

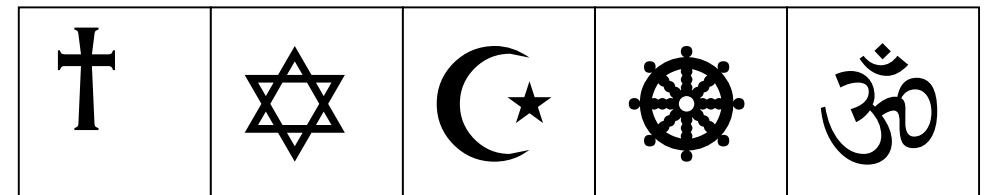
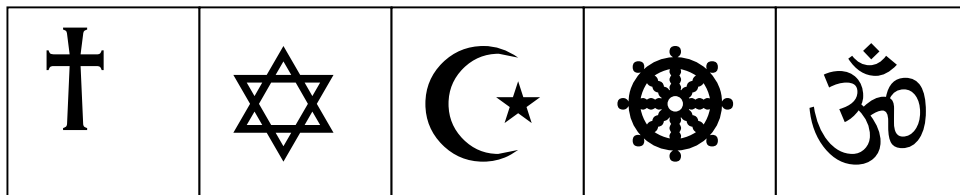
Årets kalender kan ses på www.tvaerkulturelt-center.dk og fås ved henvendelse til Tværkulturelt Center.



Fest- og helligdagskalender

Definitioner

Hvem fejrer hvad?



Definitioner

A

Advent Advent betyder komme. Kristen højtid, der markerer det nye kirkeår og forberedelse af Kristi komme. Advent starter fire søndage før jul og fejres med lys, adventskranse og særlige ceremonier. I adventstiden ser kristne også frem mod Jesu genkomst.

Al-Hijra
Islamisk nytår Islamisk nytår. Helligdag til minde om Muhammed og hans efterfølgeres udvandring til Medina i år 622 e.Kr. Der er ikke knyttet særlige ritualer til dagen.

Alle Helgen Denne dag mindes kristne de afdøde. I den katolske kirke æres helgenerne. Helgener er personer, der har levet et liv i hellighed og hengivelse til Gud, eller som for deres tros skyld har lidt martyrdøden. I de ortodokse kirker kaldes dagen Alle Hellige.

Alle Sjæle Kristen helligdag til minde om og forbøn for de afdøde.

Asela Buddhistisk festdag til minde om den dag, da Gautama Buddha offentliggjorde de fem askeseregler. Buddha underviste i middelvejen, den ottefoldige vej og de fire ædle sandheder.

Ashura Shia-muslimer mindes, at profeten Muhammeds barnebarn Hussein led martyrdøden på denne dag i år 683/684 e.Kr. For Sunni-muslimer er dagen en frivillig fastedag til minde om skabelsen, Noahs udgang fra arken og Moses' redning fra Farao.

Askeonsdag Kristen helligdag, der markerer begyndelsen på den 40 dage lange påskefast. I nogle traditioner stryger kristne aske på panden som tegn på bod.

B

Baisakhi
(Vaisakhi)
Hindi nytår Populær hinduistisk høstfest. I Punjab en nytårsfest, der markerer begyndelsen på det nye år ifølge solkalenderen. Denne dag udveksler hinduer ønsker om et godt liv i de kommende dage.

Bededag Store Bededag (4. søndag efter påske) er en dansk national bods- og bededag, der blev indført i 1686 af den danske biskop Hans Bagger og lovfæstet ved kongelig resolution. Dagen markeres med kløkkeringning aftenen før. I dag bruges dagen mange steder til konfirmation.

Buddhas fødselsdag Se *Wesak*

Buddhas oplysning Se *Rohatsu*

C

Chanukah
(Hanukkah) Otte dages jødisk lysfest til minde om makkabæernes generobring og genindvielsen af templet i Jerusalem i år 165-164 f.Kr. Særlige læsninger og takkesalmer fokuserer på frihed. Den ottearmede menorah-lysestage tændes med et lys om dagen.

D

Deepavali
(Diwali) Hinduistisk lysfest, der markerer menneskets stræben mod lyset og fejrer det godes sejr over det onde.

Festen varer fem dage og markerer samtidig afslutningen på det hinduistiske nytår. Fejres med festmiddag, fyrværkeri og udveksling af gaver.

E

Eid al-Adha Islamisk tre-dages fest, hvor muslimer mindes Abrahams villighed til at ofre sin søn Ismael i lydighed mod Gud. Festen markerer afslutningen på pilgrimsrejsen Hajj og fejres på den 10. dag i måneden Dhul Hijja i den islamiske månekalender. Betragtes som den vigtigste festdag i islam.

Eid al-Fitr Islamisk fest, der markerer afslutningen på den islamiske fastemåned Ramadanen. Festen er en tak til Allah for Ramadanen. Muslimer samles til bøn i moskéen og fester derefter hjemme med familie og venner.

Epifani Herrens Åbenbaring (tilsynekomst). I ortodokse kirker fejres dagen som det tidspunkt, hvor Treenigheden blev åbenbaret i Jesu dåb: Jesus i vandet, Helligånden som en due og Faderens stemme: ”Denne er min søn, den elskede.”

F

Fastelavn Dansk fest ved indledning til den kristne påskefaste, der varer 40 dage fra askeonsdag til påske (søndage tælles ikke med).

Fasten I den kristne tradition en tid med fokus på bøn, refleksion og afholdelse fra bestemte spiser. Ortodokse kristne afstår fra kød og mælkeprodukter. Se *jule/påskefaste*.

G

Ganesh Chaturthi Hinduistisk fest for guden Ganesh, der er gud for overflod, klogskab og succes. Billeder af Ganesha æres.

H

Hajj Islamisk pilgrimsrejse til Mekka på 7.-12. dagen i måneden Dhul Hijja. Pilgrimsrejsens afslutning markeres med festen Eid al-Adha.

Herrens bebudelse Se *Marias bebudelse*

Hellig Tre Konger Kristen kirkefest 12 dage efter jul, hvor de vise mænds besøg hos Jesusbarnet fejres. Højtiden markerer samtidig Jesu guddommelige natur. Fejres i nogle ortodokse kirker allerede tre dage efter jul.

Holi En farverig hinduistisk forårsfest dedikeret til lystens Gud. Folk overøser hinanden med farvet vand og smører rødt og grønt pulver på hinanden.

J

Jesu Hjerte Festen Katolsk kirkefest, hvor man ærer Kristi altfavnende kærlighed.

Jesus Kristus Universets Konge Katolsk kirkefest ved kirkeårets afslutning (sidste søndag i kirkeåret). Denne dag spørger man sig selv, om Kristus er Herre i ens liv.

Johannes Døbers fødsel *Se Sankt Hans*

Jom Kippur *Forsoningsdag* Jødisk forsoningsdag - den helligste dag i det jødiske kalenderår. Dagen markeres med streng faste og ceremoniel syndsbeholdelse i synagogen.

Jomfru Maria, Gudsmoder Katolsk kirkefest for Jesu mor Maria. Fejres den 1. januar.

Jomfru Marias optagelse i Himlen Denne dag mindes katolske og ortodokse kristne, at Jomfru Maria ved slutningen af sit liv med krop og sjæl blev taget til himmels.

Jul I julen fejrer de kristne Jesu fødsel. Dagen markeres med gudstjenester, udveksling af gaver og familiefester.

Juleaften Denne aften fejrer kristne Josef og Marias ankomst til Betlehem og Jesu fødsel. I Danmark markeres dagen med familiefest, dans om juletræ og udveksling af gaver.

Julefaste Ortodokse kristnes fasteperiode som forberedelse til fejring af Jesu fødsel.

K

Kinesisk nytår Fejres af alle kinesere uanset religion – i Sydøstasien med farverige folkefester. Familierne samles, og man mindes afdøde slægtninge. Oprindeligt en religiøs ceremonie til ære for himlen og jorden.

Krishna Janmashtami Denne dag fejrer hinduer guden Krishnas fødselsdag. Krishna er den ottende inkarnation af guden Vishnu, der tog skikkelse i Krishna for at tilintetgøre den onde kong Kansa. Festen varer to dage. I templet holdes bønnenat.

Kristi Himmelfart Måske den tidligst kendte festdag i den kristne kirke. Dagen markerer, at Jesus fór til himmels 40 dage efter sin opstandelse påskedag.

Kristi Legeme og Blods Fest *Corpus Christi* I den katolske kirke mindes man denne dag Jesu legeme og blod og ærer Jesu legeme og blods tilstedeværelse i nadverens sakramente.

Kyndelmisse Denne dag fejrer kristne, at Jesus blev præsenteret i templet for den aldrende Simeon. Der tændes lys, og dagen er samtidig en markering af nye begyndelser. I nordisk mytologi markerede dagen lysets tilbagekomst.

L

Lailat al-Miraj *Muhammeds himmelfart* Denne dag mindes muslimer Muhammeds natlige vandring fra Mekka til al-Aksa moskéen i Jerusalem og Muhammeds himmelfart.

Lailat ul-Qadr Den Store Nat / Magtens Nat: markerer den første åbenbaring af Koranen for profeten Muhammed. Natten falder inden for de sidste ti dage af Ramadanen. Mange muslimer tilbringer denne nat i bøn og tilbedelse.

Langfredag Langfredag mindes kristne Jesu korsfæstelse og død.

M

Maha Shivaratri Hinduistisk festival til ære for guden Shiva og *Shivas Nat* dennes ægteskab med gudinden Parvati. Markeret med ofte natlige ceremonier med bønner og salmer.

Makar Sakranti Hinduistisk høst- og solfest, der markerer solens (Pongal) bane nordpå fra Sagittarius til Capricorn. Mens den traditionelle kalender i Indien er en månekalender, følger denne fest solkalenderen og fejres til forskel fra andre hindufester den samme dag hvert år – den 14. januar. Markeret med drageflyvning i Indien, uddeling af mad til de fattige og drikofre til de afdøde. Festen fejres i hele Sydøstasien.

Marias bebudelse Markerer ærkeenglen Gabriels budskab til Jomfru Maria om, at hun skulle føde Jesus, Guds Søn. Dagen falder ni måneder inden jul og markerer dermed også inkarnationen.

Mawlid an Nabi Muslimer mindes profetens Muhammeds fødsel omkring år 570 e.Kr.

N

Navaratri Ni afteners fest for gudinder. Hinduistisk festival til ære for guden Shivas kone - den guddommelige mor Durga. Denne dag søger hinduer hendes gunst.

P

Palmesøndag Kristen kirkefest, der markerer Jesu indtog i Jerusalem. Dagen markerer samtidig begyndelsen på påskeugen. I nogle kirker fejres palmesøndag med palmegrene, lys- og blomsterprocessioner.

Pesach Det usyrede brøds fest: Otte dages jødisk takkefest for udfrielsen fra slaveriet i Egypten, hvor beretningen genfortælles. I jødiske hjem spises et særligt rituelt påskemåltid.

Pinse Kristen kirkefest til minde om den dag, da Guds Helligånd kom til disciplene i form af kraftig vind og tunger af ild. En traditionel dag for dåb og konfirmation.

Pongal Tamilsk høstfest. Se *Makar Sankranti*.

Purim Denne dag fejrer jøder, at den jødiske minoritet undgik folkemord i Persien. Purim markeres med måltidsfællesskab og velgørenhed.

Påske Den kristne kirkes største fest. Påskedag fejrer kristne, at Jesus opstod fra de døde. Dagen markeres med festgudstjenester, der nogle steder starter ved solopgang. I katolske og ortodokse kirker holdes midnatsmesse.

R

Ramadan Muslimsk fastemåned, der falder den niende måned i det islamiske kalenderår. Denne måned mindes muslimer Muhammeds modtagelse af den guddommelige åbenbaring nedfældet i Koranen. Fasten starter, når den niende måneds nymåne bliver synlig. Ramadanen er den helligste periode i det islamiske kalenderår. Muslimer faster fra solopgang til solnedgang.

Rohatsu Buddhistisk fest, der markerer Buddhas oplysning.

Rosefest Se *Vu lan fest*

Rosh Hashanah Jødisk nytår. En tid med indre ransagelse, afholdenhed, bøn og bod. Historien om Abraham læses, og der blæses i vædderhorn. Særlige retter tilberedes.

S

Skt. Hans Kristen folkefest i forbindelse med sommersolhverv den 24. juni. Her fejres Johannes Døbers fødsel og dåb af Jesus. I Danmark samles man til sang og taler ved balfester. Skt. Hans viderefører en førkristen tradition for at fejre midsommer.

Shavuot Jødisk valfartsfest (pinse), der markerer den dag, da Moses kom ned fra Sinai bjerg med De Ti Bud. Samtidig en takkefest for kornhøsten, hvor der pyntes op med blomster.
Ugefesten

Skærtorsdag Denne dag mindes kristne Jesu sidste måltid med sine disciple. I mange kirker holdes der gudstjenester, hvor man fejrer indstiftelsen af den kristne nadver. I ortodokse kirker praktiseres fodvaskning.

Sukkot Jødisk høstfest for frugt, oliven og vin. Samtidig en mindefest for Guds beskyttelse af Israels folk under vandringen i ørkenen. Nogle steder bygger jøder midlertidige hytter med blade som tag, så himlen kan ses. I tempereret klima tilbringes natten her.
Løvhyttefesten

T

Têt festen Vietnamesisk nytår (buddhistisk). I Vietnam er Têt en af årets største begivenheder og en national helligdag. Markeret med en uges ferie og têt-høflighedsbesøg.

Tishah B'av Jødisk fastedag til minde om, at det første og tredje tempel brændte på denne dag i år 586 f.Kr. og år 70 e.Kr.

Trinitatis Trinitatis søndag ærer de kristne Treenigheden, der udtrykker de tre personer i Guds natur.

Trung Thu Vietnamesisk buddhistisk børnefest (månefest). Oprindelig en høstfest. Fejres ved fuldmåne. Der spises særlige månekager.

V

Vaisakhi *Se Baisakhi*

Vietnamesisk nytår *Se Tet festen*

Vu Lan fest Vietnamesisk buddhistisk fest, også kaldet Rosefest, hvor man ærer forældre og forfædre.
Rosefest

W

Wesak Den helligste af de buddhistiske helligdage. Denne dag fejres Buddhas fødsel, oplysning og død. I nogle lande er dagen en offentlig fridag.

Kilder: www.interfaithcalendar.org
www.bbc.co.uk/religion/tools/calendar

Rettelser og tilføjelser
modtages gerne.

Tværkulturelt Center
Ryesgade 68 C
2100 København Ø
3536 6535
info@tvaerkulturelt-center.dk
www.tvaerkulturelt-center.dk